

**Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm**

Nationell plan för transportsystemet 2014-2025, inklusive miljökonsekvensbeskrivning

Remissyttrande över Trafikverkets förslag (N2013/2942/TE)

Dnr KS13/172-501

Förutsättningar för en regionförstoring

För att regionen fortsatt ska utvecklas, är det nödvändigt att de nord-sydliga förbindelserna över Saltsjö-Mälarsnittet förstärks. Förbifart Stockholm/E4 och Ekerövägen/Rv 261 utgör en del av ett trafiksystem - där kollektivtrafik, privatfordonstrafik och godstrafik kan komplettera varandra.

Stockholmsregionen har en genomsnittlig befolkningstillväxt om cirka 30-40 000 personer per år. Det nya vägsystemet sammanfogar de norra och södra länsdelarna, reducerar trängseln på infartslederna till regioncentrum, effektiviserar kommersiella förbindelser mellan hamnar, terminaler, depåer, arbetsplatser mm. Länets samtliga kommuner har ställt sig bakom byggandet av Förbifart Stockholm.

Merparten av vägsträckningen (och hela sträckningen genom Ekerö kommun) dras i tunnlar, för att skydda och bevara de unika natur- och kulturmiljöerna. Vid all samhällsplanering behövs nya infrastrukturinvesteringar, men utformningen ska ske så att värdena i världsarvet, det statliga byggnadsminnet respektive riksintresseområdet inte hotas.

Förbifart Stockholm lämnar fullödig effekt, enbart i det fall infartsvägarna mot Stockholm ansluts till ett nät av funktionella kapillära vägsystem. Den nya trafikleden måste därför, bland annat avseende funktion och tidplan, kopplas till breddningen av Ekerövägen.

En regionförstoring beror till stora delar på strategiska förändringar i transportsystemet. Det är mycket viktigt att klara länets befolkningsökning - inte minst till följd av förutsättningar för näringslivstillväxt, förväntad högre utbildningsnivå med kommersiell tillämpning samt socioekonomisk utveckling i Stockholm-Mälardalenområdet, under de närmaste 20 åren. Under samma tidsperiod kommer antalet Ekeröbor att *öka med 40 procent*.

Kommunens centrala läge gynnar arbetspendling till och från regioncentrum, intilliggande kommuner, men även andra län. *Ekerö kommun tar sin del av ansvaret för regionens planering för nya bostadstillskott!*

Ekerö kommun har enligt SCB haft den tionde högsta befolkningstillväxten i Sverige under en fyrtioårsperiod - respektive den femte högsta befolkningstillväxten i länet under stora delar av det senaste decenniet. Den starka befolkningsutvecklingen och näringslivstillväxten i Stockholmsregionen, innebär behov av fortlöpande anpassning av trafikutbudet.

Breddning av Ekerövägen redovisas i Länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2010-2021, Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2010 (regionplan/regionalt utvecklingsprogram) samt Översiktsplan för Ekerö kommun 2005. Till stöd för genomförande av de två i många avseenden samordnade vägprojekten Förbifart Stockholm och Ekerövägen, har Trafikverket och Ekerö kommun även två infrastrukturavtal från år 2009 respektive 2010 samt Överenskommelse efter samråd från år 2011, att tillgå.

I RUFSS 2010 understryks att: "En breddning av väg 261 Ekerövägen är viktig för att förbättra trafiksäkerheten och öka kapaciteten mellan Ekerö centrum och Brommaplan." Vidare uttalas att: "Framkomligheten i huvudvägnätet behöver förbättras och busstrafiken bör prioriteras. Kapacitetshöjande åtgärder behövs på infarterna mot Stockholm, på Europavägarna, såväl som på de övriga huvudinfarterna från Ekerö, Huddinge och Nacka/Värmdö."

Det är ur ett regionalt och lokalt perspektiv, angeläget att säkra en helhetslösning - med avseende på breddningen av Ekerövägen och byggandet av Förbifart Stockholm. I ovan nämnd Överenskommelse efter samråd, som undertecknats av Riksantikvarieämbetet, Statens fastighetsverk, Trafikverket samt Ekerö kommun, stipuleras att: "Genomförandet av de två vägprojekten ska bedrivas i en tydlig och synkroniserad process." och vidare att: "Ekerövägen byggs om till fyra smala körfält i syfte att åstadkomma en robust väg- och kollektivtrafikförbindelse mellan Ekerö centrum och Nockeby."

Viktigare infrastrukturinsatser i Ekerö kommun

Ekerö kommun har behov av en långsiktigt hållbar och robust trafiklösning. Mot bakgrund av att Ekerö kommun för närvarande bara har *en* vägförbindelse och *en* färjeförbindelse med övriga delar av Stockholmsområdet, utgör byggandet av Förbifart Stockholm och breddningen av Ekerövägen oundgängliga förutsättningar för en tillväxt i kommunen, enligt översiktsplanens intentioner.

Regeringen fastslog i tillåtlighetsbeslutet av den 3 september 2009, att frågor som gäller Ekerövägen utanför projekt Förbifart Stockholm, hanteras inom åtgärdsplaneringen för länsplanen.

En fyrfältsfunktion längs Ekerövägen behövs på hela sträckan mellan Ekerö centrum och Brommaplan - men för att få en betydligt förbättrad framkomlighet på vägen till stånd och för att de omistliga kulturmiljöerna på Lovö inte ska hotas - måste även Förbifart Stockholm byggas. Trafikleden lämnar långsiktiga dynamiska effekter, genom att inverka på människors preferenser gällande bostadsort och vilja att söka arbete inom fler verksamhetsområden, såväl som tidsåtgång och vägval vid arbetspendling mm - men även lokalisering av företag till nya etableringsområden. Trafikverket har bedömt att Förbifart Stockholm långsiktigt kan avlasta omkring 40 procent av fordonstrafiken på Ekerövägen.

Kollektivtrafikandelen av arbetsresor under vardagar, mellan Ekerö kommun och främst Stockholm, Solna, respektive Sundbyberg, är alltså förhållandevis låg - medan potentialen, med de rätta förutsättningarna, torde vara betydande. Åtgärder för att öka resandet med kollektivtrafiken måste alltid betraktas som mycket väl motiverade.

Nya stombusslinjer till och från andra delar av Stockholmsområdet, via Förbifart Stockholm, skulle bli ett mycket efterfrågat tillskott till kollektivtrafiken i regionen. Även andra mycket viktiga tillskott till kollektivtrafiken blir sannolikt en matarbusslinje mellan Ekerö centrum och Brommaplan, tätare avgångar på de befintliga stombusslinjerna, busstrafik mellan Ekerö centrum och Flemingsberg via färja på linjen Jungfrusund-Slagsta mm.

Med anledning av ovanstående, understryker Ekerö kommun att ett omfattande behov av att *ordningställa en fyrfältsfunktion med prioritering för kollektivtrafik på väg 261 föreligger – också på den mellanliggande sträckan mellan Brommaplan och Nockeby.*

I samband med byggande av Förbifart Stockholm och breddning av Ekerövägen ska ett antal trimningsåtgärder (Mobility Management-insatser) genomföras, enligt de två tidigare omnämnda infrastrukturavtalen från år 2009 och 2010 - för att främja framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet - längs Ekerövägens sträckning, likväl som vid Drottningholm. Exempel på dessa åtgärder kan vara pendelbåttrafik mellan Ekerö centrum och Stadshuset (i Stockholm), eftersom Mälarens vattenvägar bör användas mer effektivt. Förutsättningarna för att genomföra trimningsåtgärder, måste vidareutredas snarast möjligt.

Tidplan och finansiering

I förslaget till nationell plan beskrivs Förbifart Stockholm på följande sätt:
”Sexfilig motorväg mellan Kungens kurva och Häggvik, huvudsakligen i tunnel.
Bidrar till ökad kapacitet i det övergripande vägsystemet i länet och över
Saltsjö-Mälarsnittet.”

Ekerö kommun konstaterar att förslaget till nationell plan något diffust redovisar att projektet avses genomföras under alla tre tidsperioderna: 2014-16, 2017-19 och 2020-25. Tidigare har sluttidpunkten för genomförandet av Förbifart Stockholm angivits till år 2020. En sluttidpunkt bör även anges i den kommande planen.

Kan noteras att för projekt Förbifart Stockholm anges i föreliggande förslag till nationell plan, en total objektskostnad (inklusive sam- och medfinansiering samt trängselskatt och avgifter), om 31 471 mkr. Detta ska jämföra med finansieringen i nuvarande nationella planen, där den totala objektskostnaden anges till 26 008 mkr.

Regeringen fastställer Nationell plan för transportsystemet 2014-2025, på förslag av Trafikverket.

För Ekerö kommun

Peter Carpelan
Kommunstyrelsens ordförande

Kopia till:
n.registrator@regeringskansliet.se
n.nationellplan@regeringskansliet.se
Planeringssamordnaren